

goče razločevati deteljnega od predeničjega semena. Kako se pa prestraši kmetovalec, kedar zapazi že v prvem letu vso deteljo prepreženo s predenico! Ne ostaja mu tako rekoč druga, kakor preorati jo.

Mnogo sredstev so časniki uže priporočali in hvalisali zoper to nadlogo, skoro bi rekel, kot nezmotljiva, a večinoma niso imela nobene uspeha. V svoji 20letni praksi sem tudi jaz naredil marsikatero poskušnjo, a najbolje se mi je sponeslo zatiranje predenice po naslednjih dveh načinih. Prvi je ta, da se detelja, kjer se pokaže predenica, prav pogostoma kosi, na pr. vsake tri tedne, da vsled tega predenica ne more roditi semena, kojega sicer jako obilo zaploduje; tako jo zatremo uže v njenem početnem razvitku. Na ta način se mi je posrečilo dvakrat, predenico popolnoma uničiti.

Drugo sredstvo je plinova ali gazna voda. Na naši kmetijski šoli je bilo na sadnem vrtu za hišo vse prepreženo s predenico. Preteklo zimo pa smo meseca decembra močno pognojili s plinovo vodo; s tem smo popolnoma pregnali nadležno škodljivko.

Se ve, da je le tam mogoče rabiti ta pripomoček, kjer so plinove tovarnice in kjer se torej dobiva plinova voda — pri večih mestih. Prvo sredstvo je pa povsod mogoče in kmetovalec naj le dobro zaznamljuje po predenici okužena mesta in naj tam prav pogostoma kosi deteljo in prepriča se o uspešnosti priporočene sredstva.

Kakor sem rekel, meni se je ta in oni način dobro obnesel, zato oba po razmerah prav gorko priporočam kmetovalcem v posnemanje.

Mravlje v pohišji.

Marljive so mravlje, toda one so sila sitne, če vderó v pohišje. Najrajše se pritepó v hiše, ki stojé tik vrtov in še rajše gredó v izbe, kjer se shranjuje kaka slaščica, sladkor, strd itd. Iz takih jih človek potlej ne prežene zlehka. Ako se ti posreči, da si jih eno ali drugo tolpo vgonobil, brzo se ti jih nova tolpa prikrade in tu ti je treba znova pričeti tvoje delo, njih pokončevanje.

Zato si je marsikdo belil glavo, naj si napravi tako jedilo za nje, da se jih za delj časa odkriža. Doslej pa še ni nihče iznašel jedila, ki bi izdalo ter bi mravlje popolnem vničilo. Priporoča se v ta namen še nekam najbolj neka zmes iz strdi, sirupa ali tudi sladkorja in droži. Ako se postavi nekaj te zmesi sem ter tje na poti, po kateri prihaja sitni mrčes v izbo, lotijo se te jedi mravlje željno in povžijejo je z vso slastjo.

Ker jim ta zmes diši, prihaja jih zmerom več k njej ali tem več jih tudi gine, kajti droži imajo hudo moč zoper mravljinje življenje v sebi in vsled tega jih že po prvi jedi veliko

pogine. Droži so strup za mravlje ali prav za to, ako najdejo vselej več mrtvih tovarišic na svoji poti, začnó se izogibati te pogubne poti. Tvoja izba bode za delj časa varna pred mrčesom.

Sejmovi. Dne 18. avgusta pri M. D. v Brezji, v Jarenini, v Kapelah in v Pilštanji. Dne 20. avgusta v Lembahu, v Sevnici, na Bregu v Ptuji, v Mozirji, v Vuzenici in v Strassu.

Dopisi.

Od sv. Jurja na Ščavnici. (Cesarjeva 40-letnica.) Slovenci že od nekdanj zvesto ljubijo vero, dom in cesarja. Ta skušena trojna ljubezen pokazala se je v najčistejši obliki tudi pri nas v krasni Ščavniški dolini, dne 26. jul. t. l., ko je štirirazredna Jurjevška šola praznovala 40-letnico presvitlega cesarja F. J. I. Ker se je ta slavnost gledé naših skromnih moči kar nepričakovano sijajno obnesla, sprejmite, ljubi Slovenci! nje majhno sliko v naslednjih vrsticah. radujte se z nami in vidite, kaj premore združitev dobrotnikov in nasprotnikov, kaj ravnanje po slavnem geslu: „Z združenimi močmi“. Že več tednov poprej imel je kmečki koledar doma večni nepokoj. Otrok, šolar ga je gotovo vsak dan po devetkrat prelistal skrbno ozirajoč se po celi vrsti svetnikov, ki bodo gođovali še pred 26. julijem. Da, par dni pred veselico moral je čudotvorni papir celo v šoli skrivé svoja čuda razodevati. A, misel, da vtegne takrat deževati, stresala nam je kosti in mozeg; kajti bolj smo se dežja bali kakor hudi krsta. Dva dni poprej že prinašala je šolska mladina kar v procesijah bršljan, pušpan, mah, metég in razne druge cvetlice vseh vrst in barv za okrašenje šolskega poslopja, ki se je zares prelepo venčalo od zunaj in znotraj. Ko se je na večer 25. jul. vlegel tihi mrak na vas in plan in trudno naravo zazibal v sladak sanj, zasvetilo je po šolskih oknih več kakor 50 lučic, na sosednih hišah migljala je sveča pri svečici, zvonovi so lepo v klenk zazvonili, zastave počasí zibale se sem in tja, gođci godli, pevci peli in možnarji na bližnjem hribcu gromeli, kakor da bi bil v Ribnici sodni dan. Med tem prihitelo je vse, kar je živega, od blizo in daleč na torišče pred šolo, od koder se je vsa ogromna množica pomikala z bakljado, gođci in pevci po vasi gor in dol, pred farovž, od tod po Ščavniški dolini mimo hramov sem in tja, naposled čez majhen klanec na hribček, kjer so goreli kresi, se spuščali raketlji in svetil velikanski napis imajoč za moža visoke črke F. J. I. 40. Tu so se nam pridružili č. g. župnik in kaplan, in zopet je zaoril krepak možki zbor, čul se veliki boben, stresal nebo in zemljo črni prah, tako da se je v lepi, mirni, svitli

noči glas razlegal na vse strani širne Ščavniške doline ter še daleč preko devet višin in nižin. S končano večernico minil je tudi 25. julij; a vtrueni udje so v spanju želeli si okrepčila za jutraj. Ta noč pa zdela se je šolskim otročičem dolga pol večnosti; njim je misel na veselico pobrala vse spanje. Ko so godci prihodnjega dne zarano budnico odigrali, prihajali so že tudi otroci veselih obrazov, praznično oblečeni, z velikimi pušeljci v rokah. Do osmih bilo je zbranega naroda za veliki sejem. V zelenem drevoredu, posajenem od šolskih do cerkvenih vrat, stopalo je takrat vse mlado in staro med sviranjem godbe radostno proti hiši božji. Pri slovesni sv. maši je g. učitelj Svito-slav orglje prav dobro napenjal in pel deloma z možkim zborom ali otroci samimi, deloma z obojima skupaj tako mило in mogočno, da bi se kar stene zibale. Cesarsko in zahvalno pesem pa je ves narod pel, kakor iz enega grla.

(Konec prih.)

Iz Maribora. (Žaljenje časti.) Pri c. kr. okr. sodnji l. p. vršila se je dne 19. julija t. l. obravnava proti Jožefu Kocbek in Mariji Keuca. Ta je kmečka hči iz Cezanjevec pri Ljutomeru in neoženjena. Jožef Kocbek je iz župnije sv. Petra pri Radgoni in je oženjen; njegova žena biva pri sv. Margareti pri Ptuji. On se zdaj peča s „pekarijo“. Že od l. 1885 sta Jož. Kocbek in Marija Keuc imela svojo pekarijo v Mariboru in Kocbek jima je želel na kak način spraviti denarja za povečanje pekarije. V drugi polovici junija t. l. sta se preselila v Leskovec pri Ptuji. Storila sta pa to skrivoma, rekoč, da gresta na Hrvatsko. Keuc, ki je še nekoliko zaostala, zatajila je svoje pravo stanovanje; ali policija jej je prišla na sled. Potem je rekla, da gre k starišem v Cezanjevec; šla pa ni tje, ampak za Kocbekom v Leskovec. V Ljutomeru sta se l. 1886 hotela ženiti in njeni stariši so njima namenili posestvo izročiti; ali o pravem času se je zvedlo, da je Kocbek oženjen. Tudi v Leskovcu ju ljudje imajo za oženjena, ker — to je Marija Keuc sodnji obstala — že enega otroka imata, drugega pa pričakujeta. Tožena sta bila žaljenja časti. Svedokov, ki bi pričali, da je Marija Keuc obrekovala, ni bilo navzočih. Ona sama je pa bila izrekla že pred sodnikom g. dr. Vipavcem: da to — ni res, da ona ni nikdar tega pravila in tudi reči ne more, da je to le neka druga oseba izmislila. Vsled tega jo sodnja ima za nekrivo. Njena nekdanja prijateljica Julijana Mavrič iz Cezanjevec, katero dolžijo ravno tistega obrekovanja, pa bo se imela opravičiti, kadar bo nova preiskava končana. Jožef Kocbek je skušal vse tajiti, rekoč, da tožnika še niti ne pozna. Ker je pa 12 prič enoglasno spričalo njegovo hudobno obrekovanje, za katero si je denar obetal, in katero je

trpelo že celo leto, je obstal resnico in bil je obsojen v ječo na tri tedne. Zavaljo velike hudobije pri tem obrekovanju mu je ječa postrelena tako-le: Vsaki teden po dvakrat post, po enkrat temni zapor, t. j. 24 ur je v temi in po enkrat na teden ima prenočevati na golih blanjah. Prav se mu izgodi!

Od sv. Janža pri Velenji. (Nova šola.) [Konec.] Tik poslopja kapelanskega je leta 1833 cerkveno predstojništvo kupilo hišo za stanovanje orgljavcu in cerkveniku. Isto se je 1861 prepustilo občini, naj bi ga ta priredila za šolo, napravili so jedno sobo. Stroški so narastli do okoli 500 gld. A v kapelaniji, ki je do danes lastnina cerkvena, bival je učitelj. V letu 1879 je šolska soba bila že pretesna ter jo je občina razmeroma podaljšala. Kolikor je dopisovalcu znano, je to predelovanje stalo okoli 600 gld. Ob enem je poslopje prešlo v last občini. Sedaj obiskuje šolo malone 200 otrok. Z obzirom na to število in pa v pogledu na nedostatno podučevanje poldnevno je občinsko zastopništvo sklenilo, da se omisli okoliščinam primerno novo poslopje šolsko. Za isto se je lani, dne 3. maja blagoslovil temeljni kamen. Letos dne 13. jun. je dotična komisija šolske prostore uradno pregledala. In dne 3. julija se je učilnica slovesno otvorila. Mladež se je ob določeni uri zbrala v cerkvi k službi Božji, odtod se je rožni venec moleč s šolskimi prijatelji podala v lično opravljeno učilno hišo. Tukaj je med ostalim č. g. župnik Križan spregovoril dnevu primerno besedo. Slednjič je krajno-šolski svet otrokom oskrbel nedolžno veselje. Stavbo nove šole vodil je g. Stropnik, zidarski mojster v sosednjem Šaleku. In pač samo ob sebi se razumeva, da si sedaj nekako laglje oddahnejo udje krajno-šolskemu совету, imenito gg.: Gregorij Rotnik, načelnik, in Josip Delakorda, krajno-šolski nadzorovalec. V novem hramu ste dve šolski izbi in jedna sobica za drugega učitelja. Staro šolsko poslopje se pa ravnokar pripravlja za stanovanje nadučitelju.

Iz Čadrama. (Naše delovanje.) Ker je po besedah pobožnega Joba človek stvarjen za delo in tica za letanje, delamo tudi mi in sicer ne le na polji in v vinogradih, ampak tudi v cerkvah, ter po vsej svojej moči skrbimo za njih obstanek in lepoto in smo v tem tudi letos veliko duhovnega veselja doživeli. Prvo tako veselje smo vživali dne 1. majnika, ko smo spremljali v župnijsko cerkev podobo Lurške Marije, katero nam je sloviti podobar J. B. Purger iz Grödna že v preteklem adventu poslal in so jo župljani vsi z veseljem sprejeli in potrebni znesek 85 fl. z radovoljnimi darovi v kratkih dnevih zložili. Tako se je oni den že ko naša lastnina v cerkev zanesla v spremstvu veliko belo oblečenih deklet iz križevske družbe, in se je po domačem g. župniku blago-

slovila, na velik altar postavila in so se potem celi mesec pred njo šmarnice obhajale in je bila pri tistih večidel polna cerkev ljudi. Radi bi tej popobi primerno kapelico priredili a v zdajšnji župnijski cerkvi nam zavoljo tesnobe ni mogoče, upamo pa, da se bo v kratkem zamoglo to v novejši zgoditi, ako društveniki ne bomo zaspani in bi se nam posrečilo po stanovitnih prošnjah onih bogatinov srca omehčati, ki so dozdej v ta namen malo ali nič darovali. To naše društvo za pozidanje nove župnijske cerkve ima zdaj po 3 $\frac{1}{2}$ leta trajajočem obstanku 8500 fl. gotovine, čeravno nekateri najpremožnejši Oplotničani niso veliko darovali. Drugo posebno duhovno veselje pa smo včakali škapulirsko nedeljo dne 15. julija. Ta den se vselej pri sv. Barbari naši najlepši in največji cerkvi tudi največja slovesnost obhaja s slovesno procesijo, pridigo in peto sv. mešo v škapulirski kapeli. Veliko ljudstva se je že ta praznik v zadnjih letih vselej zbralo pa toliko kakor letos pod vodstvom 4 duhovnikov še nikoli in to po pravici, kakor je g. pridigar omenil, kajti cerkev sv. Barbare je imenitna že po svojem začetku, zakaj ustno izročilo vsaj meni, da so za njeno stavbo dali denar nekdanji vladarji teh krajev, Celjski grof in je bila ona postavljena drugo leto po smrti zadnjega grofa Ulrika 1457, kakor napis na enem stebri proti izhodu kaže: Anno Domini Millesimo quadringentesimo quinquagesimo septimo in vigilia Jacobi prima fundacio ecclesiae.

(Konec prih.)

Z Dobrne. (Črtice.) Povodom zlate sv. meše prevzvišenega gospoda knezoškofa so tudi v našej občini goreli kresi. Posebnega spomena vredna sta ona, ki sta se svetila na vrhu Božnikovem in pa na Valentačevem. Velč. gospod Gajšek, dekan in ob enem načelnik krajno šolskemu совету, so sprožili misel, naj bi se po vzgledu drugih krajev tudi pri nas nastavile po gostilnah puščice, v katere bi blagosrčni ljudje lahko spuščali svoj drobiž v prid šolske mladje. Tej misli sta radostno vstregla do zdaj gg. Orosel in Brauner mlajši. — Razpisano službo učiteljsko je deželno-šolski svet podelil gspdc. Hedviki Jonke, učiteljici v Vitanji. — Dne 4. avgusta so otroci, ki s svojimi stariši bivajo tukaj v toplici, priredili veselico v korist vbožnim učencem ovekrajne šole.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V soboto, dne 18. avgusta obhaja se rojstni den Nj. veličanstva, svitlega cesarja in bode to letos na večih krajih še veličastniše, kakor druga leta. Semtertje se namreč pridruži temu tudi svečanost 40letnice Njih vladanja. — Ministerstvo grofa Taaffe je nastopilo zadnji teden svoje deseto leto. Vladni

listi mu pojó zato se ve da hvalo, drugi pa, posebno liberalci ne vedó mu zadosti graje. Najboljša bode v tem pač srednja pot, kajti ne more se tajiti, da je marsikaka naredba tega ministerstva dobra. — Da odstopi minister za uk in bogočastje in to še, predno se snide drž. zbor, zatrjuje se v raznih listih vedno in vedno, a stvar je več, kakor negotova. — Fzm. Schönfeld je že prevzel višje poveljništvo v Gradci in sega njegovo poveljništvo čez vojaštvo štajarsko, koroško, kranjsko tje doli do Trsta. — Kakor smo v zadnjem listu izrekli, tako se je pri volitvi v Velikovci tudi izgodilo. Župnik Gr. Einspieler je izvoljen za dež. poslanca. Na njegovi strani je bilo 78, na strani nasprotnika g. Pleschiutchniga pa 53 volilnih mož. Hvala vrlim slov. volilnim možem! — Načrt postave za popravlanje cest po Kranjskem ni dobil potrjenja. Dež. zboru bode ga torej v nekih rečeh preurediti. — Nova obrtna šola v Ljubljani prične se kje sredi oktobra in bode ji g. prof. Šubic na čelu. To nemškutarjem, katerih še je zmerom nekaj v Ljubljani, ni po volji. — Po italijanskih listih v Gorici in Trstu se vedno hujska zoper tamošnje slov. ljudstvo, a hvala Bogu, doslej ne gre jim še prav po volji, kajti trezni mestjani teh mest se ne izmenijo veliko za to. — Bolezen naših dni je samomor, posebno v južnih krajih, toda le po mestih, ponavlja se jih zmerom več. Zadnja štev. „Soče“, ki izhaja v Gorici, poroča koj o štirih ob enem. To je grozno! — Sliši se, da pride grof Khuen-Hedervary, sedaj hrvaški ban ali kraljev namestnik, za ministra notranjih zadev v ogersko ministerstvo. To je pa, menimo, le želja Hrvatov, kajti grof ima pri njih le malo zaupanja. — Zoper škofa Strossmayrja žene sedaj ogerska vlada veliko vresča, ker je v Rusijo, v mesto Kijev poslal nek brzozjav, ko so obhajali tamkaj 900letnico pokristijanjenja Rusov. No posebna sila se v tem brzozjavu ne dela Madjariji.

Vunanje države. Človek težko najde uzroka, zakaj počí po liberalnih listov toliko in tolikokrat glas, da so sv. Oče v Rimu bolni. Hvala Bogu, da se ta glas vselej k malu ubije, kajti sv. Oče so še vedno zdravi, kolikor more biti zdrav starček, ki že nosi 78 let na rameh. — V Rimu dela vlada velike priprave za vzprejem nemškega cesarja, le-ta pride sedaj skorej gotovo meseca oktobra v Rim, da obiše italijansko kraljevo rodbino. — Po Francoskem vre kakor da se bliža nova revolucija. Ni nemože, da doživimo drugo leto, ko bode 100letnica prve revolucije, tako, ki bode še huja, bolj divja od prve. — Belgijski kraljevič, Balduvin, pride te dni na Dunaj, obiskat svojo sestro, cesaričinjo Štefanijo, od ondot pa gre v Rumunijo. — Nemčija se čuti sedaj varno, odkar je prišel cesar iz Petersburga. Vsa je po-